

2018 M. ĮSTAIGOS VEIKLOS ATASKAITA

PRITARTA
Vilniaus rajono savivaldybės tarybos
2019 m. kovo 29 d.
sprendimu Nr. T3-106
6 priedas

VŠĮ VILNIAUS RAJONO CENTRINĖS POLIKLINIKOS 2018 METŲ ĮSTAIGOS VEIKLOS ATASKAITA

I. VADOVO ŽODIS

Viešoji įstaiga Vilniaus rajono centrinė poliklinika (toliau – Poliklinika) įregistruota 1998 m. sausio 9 d., rejestro Nr. VŠ98-3. Poliklinika yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešoji sveikatos priežiūros ne pelno siekianti įstaiga, teikianti asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis ir kitais užsakovais. Poliklinikos steigėjas yra Vilniaus rajono savivaldybė. 2018 m. lapkričio mėn. Poliklinika šventė savo 30-metį.

Ataskaitiniais metais teikiančių asmens sveikatos priežiūros (toliau-ASP) įstaigų tinklas nepakito.

Poliklinikoje teikiamos šios paslaugos:

1. Pirminės ambulatorinės ir stacionarinės asmens sveikatos priežiūros:
 - šeimos gydytojo, odontologijos, psichikos sveikatos;
 - ambulatorinės slaugos paslaugos namuose;
 - sergančių cukriniu diabetu slaugos;
 - slaugos ir palaikomojo gydymo;
 - paliatyviosios pagalbos;
2. Greitosios medicinos pagalbos.
3. Antrinės ambulatorines specializuotas ASP:
 - gydytojų specialistų konsultacijos;
 - psichikos dienos stacionaro;
 - ambulatorinės chirurgijos;
4. Ambulatorinės reabilitacijos.
5. Dantų protezavimo.
6. Brangūs tyrimai (kompiuterinės tomografijos tyrimai).

Didžiausią Poliklinikos pajamų dalį (87,6%) sudaro pajamos, apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto.

2018 metais dirbo 575 darbuotojai. Iš jų 163 gydytojai, 190 slaugos darbuotojų.

Mūsų tikslas – medicinos paslaugų kokybė, prieinamumas, tęstinumas. Tai apima ligų prevenciją, diagnostiką, gydymą ir reabilitaciją bei medicinos pagalbos savalaikiškumą. Optimaliai naudojant sveikatos priežiūrai skirtus išteklius, užtikrinant žmogiškąją pagarbą bei orumą, siekiame geriausio rezultato, kuris patenkintų ir paciento, ir mediko lūkesčius. Darome viską, kad rajono gyventojai netoli savo namų gautų visapusišką ir kvalifikuotą sveikatos priežiūrą. Mūsų įstaiga per 2018 m. suteikė 777047 paslaugų, t.y. apytiksliai 3000 paslaugų per vieną dieną. Pacientai tiriami modernia įranga, atliekami kompiuterinės tomografijos tyrimai ir kt.

Akredituota šeimos gydytojo paslauga.

Poliklinikoje sukurta, įgyvendinta, prižiūrima ir nuolat gerinama kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001:2015 (LST EN ISO 9001:2015) standarto reikalavimams.

Kokybės vadybos sistema sertifikuota 2012 metais. 2018 metais buvo atliktas išorinis kokybės vadybos sistemos pakartotinio sertifikavimo auditas. Neatitiktųjų nenustatyta. Atitikties sertifikato galiojimas pratęstas iki 2021 metų.

Padidinus teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų įkainį nuo gegužės mėnesio medicinos paslaugas teikiančiam personalui vidutiniškai darbo užmokestis padidintas 20%.

Pacientas – pagrindinis teikiamų paslaugų vertintojas, o geriausia reklama Poliklinikai - mūsų gydytojų ir slaugytojų komandos profesionalumas bei pacientų atsiliepimai.

Pagrindiniai 2018 m. iššūkiai:

7. 2005 m. gruodžio 5 d. SAM įsakymo Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ vykdymas t.y. sumažinti laukimo eiles pas gydytojus;

8. mobilizuoti vidinius resursus turint tikslą 20 proc. padidinti atlyginimą slaugos personalui, dirbančiam su šeimos gydytojais vykdant savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. T3-27 patvirtintą programą „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018-2019 metais programos“;

9. prirašytų kaimo gyventojų mažėjimas, tuo pačiu mažėjant pajamoms, sunkėja kaimo ambulatorijų, BPG kabinetų išlaikymas.

10. šeimos gydytojų ir gydytojų specialistų trūkumas.

II. POLIKLINIKOS VEIKLOS TIKSLAI, POBŪDIS IR VEIKLOS REZULTATAI

Atsižvelgiant į atliktą analizę, yra nustatyti egzistuojantys Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų sveikatos būklės ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės bei prieinamumo netolygumai, juos sąlygojančios priežastys. Rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintame 2016-2018 m. poliklinikos strateginiame plane, nurodytas **strateginis tikslas** – tobulinti įstaigos teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, gerinti jų prieinamumą, atsižvelgiant į skirtingų gyventojų grupių poreikius bei siekti didesnio Vilniaus rajono gyventojų prisirašiusiųjų skaičiaus.

Tikslui pasiekti buvo išskirti šie strateginės veiklos vystymo uždaviniai:

- **Sustiprinti orientaciją į pacientą** – užtikrinti, kad poliklinikoje būtų teikiamos kokybiškos, pacientų poreikius atitinkančios ir prieinamos paslaugos. Rajono savivaldybės tarybai pateiktas sprendimo projektas „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018-2019 metais programos“, kuri patvirtinta 2018 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. T3-27. Savivaldybės finansinis indėlis 226 tūkst. Eur, Poliklinikos – 148,8 tūkst. Eur. Todėl atsirado galimybė:

- nuo kovo mėnesio padidinti šeimos gydytojų ir komandoje dirbančių slaugytojų atlyginimus 20 proc.;

- sumažinti apylinkes nuo 1840 iki 1645 pacientų (priimti 5 šeimos gydytojai);

- įkurti pirminės apžiūros kabinetą;

- pertvarkyti registratūrą, įrengti skambučių centrą;

- pertvarkyti šeimos gydytojų darbą šeštadieniais;

- tokiu būdu atsirado galimybė vykdyti Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymą Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“, sumažinti laukimo eiles:

- priimti pacientus per 24 valandas nuo paciento kreipimosi į pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros (toliau – PASP) įstaigą – ūmios ligos atveju;

- per 7 kalendorines dienas nuo paciento kreipimosi į PASP įstaigą – paūmėjus lėtinei ligai ir kitais atvejais.

Padidėjo gydytojų ir slaugos personalo motyvacija darbui; sumažėjus pacientų skaičiui apylinkėse, daugiau laiko skiriama paciento priėmimui, pagerėjo paslaugų kokybė.

Pacientams siunčiami trumpieji pranešimai, kuriuose įrašomas kvietimas atlikti jiems priklausančias prevencines patikros programas bei iš anksto užsiregistravusiems gydytojų specialistų konsultacijoms primenama apie vizito laiką.

Sukurta galimybė pacientams registruotis vizitams pas gydytojus jungiantis per elektroninius valdžios vartus. Jungiantis tokiu saugiu būdu jie gali matyti savo atliktus laboratorinius tyrimus. Prie mūsų svetainės pacientai šiuo metu gali jungtis saugiu https protokolu, nes svetainėms www.vrcp.lt ir „registracija.vrcp.lt“ buvo įsigyti ir įdiegti saugos sertifikatai.

- **Padidinti įstaigos veiklos valdymo efektyvumą** – optimizuoti turimus išteklius. Reikalinga įvertinti ir didinti dabartinių valdymo procesų efektyvumą, peržiūrint ir įvertinant finansinius, žmogiškųjų, infrastruktūros ir kitų išteklių panaudojimo rezultatus, numatant ir įgyvendinant prioritetines veiksmų sritis.

Optimizuojant išteklius kreiptasi į Savivaldybę dėl komunalinių ir kitų sąnaudų kompensavimo iš rajono biudžeto lėšų.

2018 m. skirta 518,2 tūkst. eurų, iš jų:

- remonto darbams 199,6 tūkst. eurų;
- Šeimos gydytojų atlyginimui padidinti 200 tūkst. eurų;
- ilgalaikio turto įsigijimui 88,4 tūkst. eurų;
- ambulatorijų, BPG kabinetų komunalinėms išlaidoms dengti, medicinos punktų nuomai

20,2 tūkst. eurų.

- DOTS kabineto išlaikymui 10,0 tūkst. eurų.

Išplėstas skatinamųjų paslaugų teikimas gyventojams, šių paslaugų apimtys, palyginus su 2017 m., padidėjo 0,6%, gauta 548,4 tūkst. eurų.

Intensyvios pacientų sveikatos priežiūros ir profilaktikos veiklos rezultatus parodo gerų darbo rezultatų rodikliai. Sumažėjo sergančių cukriniu diabetu, bronchine astma, arterine hipertenzija hospitalizacijos intensyvumas. Gauta 571 tūkst. eurų.

- Tačiau sergančių šizofrenija hospitalizacijos intensyvumas pablogėjo.

Metų eigoje buvo vykdomos penkios prevencinės programos (gauta 233,8 tūkst. eurų.)

1 lentelė. Prevencinių, profilaktinių programų vykdymas 2018 metais.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Programos įgyvendinimo mastas, (%)	
		Poliklinikos	Respublikos
1.	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa (citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultato vertinimas)	19,4	15,3
2.	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa (Informacija dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos suteikta bei mamografijai atlikti nusiųstos 50-69 m. moterys)	21,6	23,4
3.	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa (Informacija dėl ankstyvos priešinės liaukos vėžio diagnostikos ir PSA nustatymas suteiktas 50-69 m. vyrams)	29,8	25,9

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Programos įgyvendinimo mastas (%)	
		Poliklinikos	Respublikos
4.	Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programa. (Programoje dalyvavo 50 – 65 m. moterys ir 40 – 55 m. vyrai)	40,7	38,8
5.	Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa (Informacijos dėl storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos ir imunocheminio slapto kraujavimo testo išmatose rezultatų įvertinimas 50-74 m. pacientams)	25,2	24,0

Vykdamas programas 2018 m., palyginus su Respublikos vidurkiu, augimas sudarė 12,8 proc.

Vykdamas storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą, 140 pacientų buvo įteiktas siuntimas gydytojo specialisto konsultacijai atlikti kolonoskopiją. Atliktos 43 kolonoskopijos. 68 asmenims išaiškintos onkologinių ligų pradinės stadijos.

Be prevencinių programų buvo vykdomos trys visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos (gauta 15,4 tūkst. eurų): ŽIV infekcijos prevencija Vilniaus rajone, gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktika Vilniaus rajone, krūties vėžio profilaktika bei dalyvauta vykdamas Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2018-2020 m. programoje.

Sustiprinti įstaigos žmogiškąjį kapitalą. 2018 m. gruodžio 31 d. įstaigoje dirbo 575 darbuotojai. Iš jų 163 gydytojai, 190 slaugos personalo, 222 – kito personalo. Personalo kaita nežymi (11,8%). Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją kėlė 50% gydytojų ir 38% slaugos personalo. Kursų, seminarų apmokėjimui skirta 22,5 tūkst. eurų.

Iš poliklinikos lėšų dengiamos transporto išlaidos darbuotojams, vykstantiems iš miesto į kaimo ASPĮ.

Plėtojant informacines sistemas gerinamos personalo darbo sąlygos. 2018 m. įsigyti dar 69 kompiuteriai. Išmokyti gydytojai pildyti integruotas WEB elektronines formas (E025, E027, receptai ir kt.) interneto naršyklėje. Nuolat teikiamos asmeninės konsultacijos dėl el. dokumentų pildymo ir jų pasirašymo.

Pagal oficialiai skelbiamą SAM portalo esveikata.lt statistiką, mūsų įstaiga šiuo metu patenka į pažangiausiųjų 10-tuką (2018 m. IV ketvirtis):

E027 forma – 1 vieta, 69,847 vnt.

E027 (ats) forma – 1 vieta, 3778 vnt.

E025 forma – 4 vieta, 172,445 vnt.

Receptai – 6 vieta, 224,480 vnt.

2 lentelė. Poliklinikos 2018 metų veiklos užduočių vykdymas.

Eil. Nr.	Veiklos užduočių vertinimo rodikliai	Rodiklio įvykdymo vertinimo kriterijai	Užduočių įvykdymas
1.	Kiekybiniai veiklos vertinimo rodikliai		
1.1.	Finansinis įstaigos veiklos rezultatas	Teigiamas	Teigiamas (49315 Eur perviršis)
1.2.	Įstaigos sąnaudų darbo užmokesčiui dalis	Neviršytas patvirtintas normatyvas (85%) Panaudoti darbo užmokesčio fondui didinti gautas tikslines lėšas sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, darbo užmokesčiui kelti vidutiniškai 20 proc., prioritetą teikiant mažiausiai uždirbantiems specialistams	Poliklinikos sąnaudų darbo užmokesčiui sudarė 76,6 % pagrindinės ir kitos veiklos sąnaudų. Vidutiniškai darbo užmokestis padidintas, prioritetą teikiant mažiausiai uždirbantiems medicinos paslaugas teikiantiems specialistams 20, 4 proc.
1.3.	Sąnaudų valdymo išlaidoms	Įstaigos sąnaudų valdymo išlaidoms dalis ne daugiau kaip 2,24 %	Įstaigos sąnaudų valdymo išlaidoms dalis 2,0% visų patirtų sąnaudų
1.4.	Papildomų finansavimo šaltinių pritraukimas	Papildomo finansavimo dalis 7 % nuo visų pajamų	Papildomo finansavimo dalis 10 % nuo visų pajamų
2.	Kokybiniai veiklos vertinimo rodikliai:		
2.1.	Pacientų pasitenkinimo įstaigos teikiamomis paslaugomis lygis (palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse)	Pacientų patenkinimo lygio rodiklis ne mažiau 19	Pacientų patenkinimo lygio rodiklis 20
2.2.	Pacientų skundų tendencijos	Rašytiniai pagrįsti pacientų skundai neviršija 0,1%	Gauta 12 rašytinių pagrįstų pacientų skundų. Skundų tendencija neviršija 0,01%
2.3.	Kokybės vadybos sistemos diegimo ir vystymo laipsnis	Įstaigoje įdiegtos kokybės vadybos sistemos atitikties standarto LST EN ISO 9001:2015 reikalavimams patvirtinimas sertifikatu	Atliktas

Eil. Nr.	Veiklos užduočių vertinimo rodikliai	Rodiklio įvykdymo vertinimo kriterijai	Užduočių įvykdymas
2.4.	Darbuotojų kaitos įstaigos rodiklis	Neviršyti 25%	11,8 %
2.5.	Prioritetinių paslaugų teikimo dinamika gydytojų specialistų konsultacijoms; gydytojų specialistų konsultacijoms, kai atliekami diagnostiniai ir (ar) gydomieji veiksmai (toliau – išplėstinės konsultacijos); ambulatorinės chirurgijos paslaugoms; psichikos dienos stacionaro; palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų plėtra	Augimas Augimas Augimas Augimas Augimas	Sumažėjo paslaugų 4,6% Sumažėjo paslaugų 6,9% Augimas 6,1% Nepakito Augimas 0,3 %
2.6.	Informacinių technologijų diegimo ir vystymo lygis:		
2.6.1	<i>Pacientų duomenų teikimo į ESPBI IS lygis pagal Lietuvos E. sveikatos sistemos 2017-2025 m. plėtros programą</i>		
2.6.1.1	Duomenų teikimas į ESPBI IS	Teikti duomenis	Duomenys teikiami
2.6.1.2.	Pacientų atvykimo (Encounter) į įstaigą registracijos duomenų teikimas į ESPBI IS	Teikti duomenis	Duomenys teikiami
2.6.1.3	Kompensuojamųjų vaistų, naudojant e. recepto paslaugą, išrašymas	Ne mažiau kaip 50 proc. visų kompensuojamųjų vaistų ir MPP receptų yra elektroniniai	80% receptų išrašomi naudojant e.recepto paslauga. Užimame 6 vietą Respublikoje

Eil. Nr.	Veiklos užduočių vertinimo rodikliai	Rodiklio įvykdymo vertinimo kriterijai	Užduočių įvykdymas
2.6.1.4	Per ESPBI IS keitimasis duomenimis statistinių ir klinikinių duomenų rinkinių apraše nustatyta apimtimi	Keistis duomenimis	Iš visų pildančių įstaigų per ESPBI IS vyksta keitimasis duomenimis
2.6.1.5	Yra galimybė paslaugoms gauti įstaigoje registruotis per Išankstinės pacientų registracijos sistemą	Sudaryti galimybę	Sudaryta galimybė paslaugoms gauti įstaigoje registruotis per Išankstinės pacientų registracijos sistemą
2.6.2	<i>IT panaudojimas valdant įstaigą</i>		
2.6.2.1	Įdiegta vaistų ir kitų medicinos priemonių panaudojimo apskaitos sistema susieta su pacientu	Įdiegti	Įdiegta
2.6.2.2	Įdiegta el. dokumentų valdymo sistema	Įdiegti	Įdiegta
2.6.2.3	Reguliariai atnaujinama įstaigos interneto svetainė	Atnaujinti	Pastoviai atnaujinama internetinė svetainė
2.6.2.4	Per praėjusius metus įdiegta suplanuota nauja ar modernizuota esama sistema (INFOSTAT)	Modernizuoti	Modernizuota esama sistema (INFOSTAT)
2.6.3	<i>Papildomi rodikliai</i>		
2.6.3.1	Įstaigoje kompiuterizuotos visos darbo vietos	Kompiuterizuotos visos darbo vietos	Kompiuterizuotos visos darbo vietos (371)
2.7	Įstaigoje taikomų kovos su korupcija priemonių vykdymas	Asmens sveikatos priežiūros įstaigų skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo atiktis	Suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas
2.8.	Dalyvavimo įgyvendinant Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto	Viršyti buvusių prieš tai vertinamuosius metus šalies vidurkį	Palyginus su Respublikos vidurkiu, augimas 12,8 proc.

Eil. Nr.	Veiklos užduočių vertinimo rodikliai	Rodiklio įvykdymo vertinimo kriterijai	Užduočių įvykdymas
	lėšomis finansuojamas atitinkamų ligų (prevencijos priemonių, atrankinės patikros, ankstyvosios diagnostikos programos (prevencinės programos) mastas		
2.9.	Įstaigos finansinių išpareigojimų dalis nuo metinio įstaigos biudžeto	Absoliutaus likvidumo rodiklis – nuo 0,5 iki 1	0,6
2.10	Konsoliduotų viešųjų pirkimų skaičius	Ne mažiau kaip 1	Atlikti du pirkimai
2.11	Įstaigoje iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokėtų brangiųjų tyrimų ir procedūrų, kurių stebėseną atliekama, skaičius, medicinos priemonių, kuriomis atlikti brangieji tyrimai ir procedūros, panaudojimo efektyvumas	Ne mažiau kaip 30 kompiuterinės tomografijos tyrimų per vieną darbo dieną vienu kompiuterinės tomografijos aparatu	Atlikta 2328 kompiuterinės tomografijos tyrimų. Per vieną darbo dieną atlikta 9,7 tyrimai

Numatytos užduotys įvykdytos, tik neužtikrintas ambulatorinių specializuotų paslaugų (konsultacijų) augimas, tai lėmė gydytojų specialistų trūkumas, pacientų teisė pasirinkti gydytoją ir gydymo įstaigą, išlieka nemažas procentas iš anksto užregistruotų bet neatvykusių konsultacijoms pacientų skaičius.

Esame vienintelė Respublikoje poliklinika, turinti kompiuterinę tomografą, teikianči paslaugas tik darbo dienomis, poliklinikos darbo valandomis, todėl toks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos iškeltas mums reikalavimas per didelis.

III. VEIKLOS APŽVALGA

Prie Poliklinikos pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių šeimos gydytojų yra prisirašę 69278 draustų gyventojų, tai yra 891 asmeniu mažiau negu 2017 metais. Gyventojų mažėjimas stebimas kaimiškose vietovėse esančiose sveikatos priežiūros įstaigose, prisirašiusiųjų kaimo gyventojų skaičius sumažėjo 1403.

Ataskaitiniais metais apsilankymų skaičius pas šeimos gydytojus sumažėjo 2,4%. Apsilankymų skaičius vienam pirašytam gyventojui 2018 m. buvo 4,77 (2017 m. - 4,84).

3 lentelė. Apsilankymų skaičius pas šeimos gydytojus.

Gydytojai	Apsilankymai		Pokytis 2017-2018 m.	
	2018 m.	2017 m.	Vnt.	%
Šeimos gydytojai	331036	339363	-8327	-2,4

Apsilankymų pas šeimos gydytojus sumažėjimą lemia kompensuojamų vaistinių preparatų galimas išrašymas 6 mėnesiams, pirminės ambulatorinės nuotolinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimas.

Odontologinė pagalba buvo teikiama 72576 gyventojams (2017 m. – 75533 gyventojams). Odontologinių paslaugų kokybei ir prieinamumui gerinti vienas gydytojas odontologas, dirbantis 1 etatu, aptarnauja 3500 gyventojų (LR SAM normatyvas – 4500). Odontologinė pagalba teikiama visose rajono ASPĮ. Be prisirašiusių prie Poliklinikos draustų gyventojų, odontologinės paslaugos teikiamos ir pagal sutartis prie trijų privačių pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų prisirašiusiems gyventojams.

Siekiant pagerinti paradontozės ir dantų ėduonies profilaktikos priemones, teikiamos burnos higienisto paslaugos, kurios neapmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto.

Palyginus su 2017 m., odontologinės pagalbos apimtys sumažėjo dėl remonto darbų Nemėžio, Pagirių ambulatorijų, gydytojai odontologai turėjo ilgą nedarbingumo laikotarpį, laikinai nebuvo gydytojo odontologo Paberžės, Juodšilių ambulatorijose.

Psichikos sveikatos centras pirminės ambulatorines psichikos sveikatos paslaugas teikė gyventojams, prisirašiusiems prie visų rajono gydymo įstaigų bei vienos privačios gydymo įstaigos. 2018 m. Psichikos sveikatos centras aptarnavo 88731 gyventoją. Centras darbą organizuoja komandiniu principu. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018-02-02 įsakymu Nr. V-124 sumažintas aptarnaujamų gyventojų skaičius kiekvienam Psichikos sveikatos centro komandos nariui (gydytojui psichiatrui, gydytojui vaikų ir paauglių psichiatrui, medicinos psichologui, psichikos sveikatos slaugytojui, socialiniam darbuotojui) iki 17 000 vienam etatui, dėl to padidėjo Psichikos sveikatos centro specialistų etatų: gydytojo psichiatro - 0,5 etato; medicinos psichologo - 0,75 etato; psichikos sveikatos slaugytojo - 0,75 etato, socialinio darbuotojo - 1,5 etato. Taip pagerėjo teikiamų pirminių psichikos sveikatos paslaugų prieinamumas gyventojams. Padidėjo teikiamų paslaugų spektras, susijęs su psichologinių - psichoterapinių intervencijų teikimu, savižudybės krizę išgyvenančių asmenų psichosocialiniu vertinimu.

Psichikos dienos stacionaras įkurtas prie VšĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikos Psichikos sveikatos centro Nemenčinės mieste, Vilniaus rajone pagal 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ VP3-2.1-SAM-08-R priemonę „Psichikos dienos stacionarų (centrų) įkūrimas“. Pagrindinis projekto tikslas – priartinti psichikos sveikatos priežiūros paslaugas arčiau kaimo vietovėje gyvenantiems asmenims, išsaugoti paciento ryšius su šeima, kompleksines paslaugas teikti mažiau ribojančioje aplinkoje apsaugant pacientą nuo ligos kritinio paūmėjimo. 2018 m. lapkričio 5 d. projektas sėkmingai įgyvendintas. Pacientai noriai naudojasi teikiamomis paslaugomis, pastebima pacientų pagerėjusi psichinė sveikata. 2018 m. Psichikos dienos stacionare suteiktos paslaugos 321 pacientui (4081 lovadieniai). Psichikos dienos stacionare dirba kvalifikuotų specialistų komanda, teikiamos gydytojo psichiatro, gydytojo psichoterapeuto, med. psichologo, psichikos sveikatos slaugytojo ir socialinio darbuotojo paslaugos. Stacionare vienu metu aptarnaujama 14 asmenų, turinčių psichikos ar elgesio sutrikimų. Pacientams teikiamos nemokamos kompleksinės paslaugos, atsižvelgiant į jų individualius poreikius. Dienos stacionare vykdomos įvairios terapinės psichosocialinę reabilitaciją skatinančios veiklos: muzikos, judesio, dailės, šviesos terapijos, relaksacijos užsiėmimai, turimų socialinių, buitinių įgūdžių palaikymas ir vystymas.

Greitosios medicinos pagalbos skyrius (toliau – GMP) aptarnavo 95189 rajono gyventoją, iš jų 90444 kaimo gyventojus. 2017 m. dirbo 6,0 brigados. GMP brigadą sudaro gydytojas, slaugytojas ar skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas ir vairuotojas ar paramedikas-vairuotojas. Visi GMP

automobiliai įrengti pagal Lietuvos standartą LST EN 1789 „Medicinos transporto priemonės ir jų įranga. Greitosios pagalbos automobiliai“.

Siekiant operatyviai suteikti gyventojams GMP paslaugas, GMP brigados išdėstytos Juodšilių, Skaidiškių, Mickūnų, Kalino kaimuose, Nemenčinės mieste bei VšĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikos patalpose.

Per šiuos metus pritraukti jauni perspektyvūs specialistai, pakelti atlyginimai, atnaujintas GMP automobilių parkas: 3 automobiliai gauti pagal panaudos sutartį iš Sveikatos apsaugos ministerijos. Taip pat įsigyti trys defibriliatoriai, trys elektrokardiografai.

Dispečerinės tarnybos funkcijas atlieka Vilniaus miesto greitosios pagalbos stoties dispečerinė, kuri valdo GMP brigadas.

2018 metų skubių kategorijos iškvietimų aptarnavimo operatyvumas (mieste ir kaime) siekė 86,34 proc. Vilniaus rajono GMP skyrius pirmą kartą pasiekė tokį operatyvumą ir gavo papildomas lėšas – 6 tūkst. eurų už gerus darbo rezultatus. Operatyvumo rodikliai priklauso nuo tokių faktorių, kaip:

- aptarnaujamos teritorijos plotas (Vilniaus rajonas 2129 km², didžiausias Respublikoje).
- važiuojamojo maršruto kelio būklė, eismo sąlygos (GMP brigados vyksta tiek kaimo keliais, tiek didmiesčio gatvėmis).
- GMP automobilio techninė būklė (iš 10 turimų GMP automobilių, 7 GMP automobiliai, naudojami 3 metus ir mažiau).
- gyventojų skaičius, tenkantis 1 GMP brigadai (1 GMP brigadai tenka 15 864 gyventojai, normatyvas - 16 000).
- iškvietimų rūšiavimas, objektyvus skubumo kategorijos priskyrimas iškvietimui. (2018 m. skubių kategorijos iškvietimai sudarė 60 proc. visų aptarnautų iškvietimų).

4 lentelė. GMP iškvietimų struktūra pagal priežastis 2017 – 2018 m.

	Iš viso kvietimų		%	Suteiktos pagalbos struktūra								
				Nelaimingi atsitikimai		%	Ūmus susirgimai ir būklės		%	Pervežimai		%
	2017	2018		2017	2018		2017	2018		2017	2018	
Iš viso:	18786	19758	5,1	2001	2850	42,4	15437	16048	3,9	1348	1277	-5,5

Bendras iškvietimų skaičius 2018 m., palyginus su 2017 m., padidėjo 5,1 proc. Vilniaus rajonas – tai sostinės rajonas, kuriame gyventojų judėjimas vyksta ypač intensyviai, todėl GMP brigadoms tenka aptarnauti ne tik Vilniaus rajono gyventojus, bet ir atvykusius asmenis. 2018 metais finansavimas už greitosios medicinos pagalbos budinčių brigadų teikiamas paslaugas buvo skirtas už 95189 Vilniaus rajono savivaldybės gyventojus. Remiantis Gyventojų registro tarnybos duomenimis, 2018 metų pabaigoje buvo 102268 gyventojai, deklaruojantys gyvenamąją vietą Vilniaus rajono savivaldybėje.

Iškvietimų skaičiaus augimui taip pat didelės reikšmės turi gyventojų demografiniai rodikliai, t.y. visuomenės „senėjimas“, kuris yra lydimas įvairių lėtinių ligų bei dažnu šių ligų paūmėjimu.

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas teikia Juodšilių, Riešės ir Šumsko ligoninės. Lovų skaičius – 101 (t. sk. 6 paliatyviosios lovos). Lovadieniai įvykdyti 98,4%, lovos funkcionavo 348 dienas. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų poreikis rajono gyventojams yra užtikrintas. Paliatyviosios pagalbos paslaugų suteikta daugiau nei buvo numatyta sutartyje su Vilniaus teritorine ligonių kasa už 48,5 tūkst. Eur. Visos suteiktos paliatyviosios pagalbos paslaugos apmokėtos. Didėja paliatyviosios pagalbos poreikis.

Ambulatorinių specializuotų paslaugų (konsultacijų) skaičius Poliklinikoje 2018 m. palyginus su 2017 m. sumažėjo 6,9 %: gydytojų specialistų trūkumas; pacientas turi teisę pasirinkti gydytoją ir

gydymo įstaigą; be to išlieka nemažas procentas iš anksto užregistruotų bet neatvykusių konsultacijoms pacientų.

5 lentelė. Konsultacijų dinamika 2017-2018 metais.

	2017 m.	2018 m.	Pokytis, %
Antrinio lygio specializuotos asmens sveikatos priežiūros paslaugos (konsultacijų skaičius)	122534	114087	-6,9

Siekiant gerinti specializuotų ambulatorinių paslaugų prieinamumą savivaldybė ir VšĮ VRCP remia gydytojų studentų-rezidentų (kardiologo ir neurologo) studijas.

Ambulatorines reabilitacijos paslaugas gavo didesnis pacientų skaičius – 274 pacientai (2017 m. - 239 pacientų).

Dantų protezavimo paslaugos 2018 m. suteiktos 746 besikreipiantiems ir gavusiems pranešimą iš teritorinės ligonių kasos pacientams (2017 m. - 797).

Efektyvinant laboratorinių paslaugų teikimą ir gerinant laboratorinių tyrimų kokybę rajono ASPĮ dalis laboratorinių tyrimų 2018 m. buvo centralizuoti ir atliekami centrinėje poliklinikoje, todėl buvo galima sumažinti 0,75 etato laboratorijos specialisto.

2018 metais laboratorinių tyrimų, palyginus su 2017 m., išaugo 2,1 procento. Kaip ir praėjusiais metais, didžioji dalis, t.y. 94 proc. laboratorinių tyrimų buvo atlikta pirminės sveikatos priežiūros užsakovams.

Bendras sergamumas 1000 prisirašiusių gyventojų sumažėjo ir išlieka mažesnis už Lietuvos rodiklį.

6 lentelė. Bendro sergamumo rodikliai, (1 000).

Eil. Nr.	Sergamumas	2017 m.	2018 m.	Lietuvos 2017 m.
1	Bendras suaugusiųjų sergamumas	628,2	609,6	1589,12
2.	Bendras vaikų sergamumas	1053,3	920,9	2782,68

2018 m. naujai išaiškinti 45 TBC ligoniai, iš jų 35 susirgo pirmą kartą (34 kaimo ir 1 miesto gyventojas), 10 - ligos recidyvai, grįžę po nutraukto gydymo ar nesėkmingo gydymo. Tarp susirgusių yra du vaikai (sirgo uždara TBC forma). Gydymas sėkmingas, vaikai pasveiko.

Po stacionarinio gydymo 30 pacientų ambulatoriškai buvo gydomi pagal DOTS programą: 20 naujai susirgusių pacientų, 4 recidyvai, 3 – grįžę po nutraukto gydymo, 3- po nesėkmingo gydymo. 2018 metais nuo TBC mirė 4 ligoniai.

7 lentelė. Vilniaus rajono gyventojų sergamumo tuberkulioze, (100 000 gyv.).

Eil. Nr.	Sergamumas	2017 m.	2018 m.
1.	Sergamumas be recidyvų	34,1	34,5
2.	Sergamumas su recidyvais	46,6	44,6

Nuo 2015 metų teikiama skatinamoji paslauga – tuberkulino mėginio (mantu mėginio) atlikimas 7 metų vaikams ir rizikos grupių vaikams. 2018 m. tuberkulino mėginio (mantu mėginio) atlikta 761 vaikams (2017 m. - 746).

Sergamumas psichikos ligomis Vilniaus rajone 2018 m. šiek tiek padidėjo. Priežastis galimai susijusi su padidėjusiu asmenų su miego sutrikimais, vartojančių benzodiazepinų grupės preparatus, kreipimosi į psichikos sveikatos priežiūros specialistus dėl tolimesnių rekomendacijų. Palyginus su Respublikos rodikliais (lyginama su 2017 m. rodikliais) ženklus atotrūkis sergamumo psichikos ligomis grupėje. Sergamumas priklausomybės ligomis ir psichikos ir elgesio sutrikimais vartojant alkoholį Vilniaus rajone mažėja. Stebima atitinkama mažėjimo tendencija ir Respublikos mastu. 2018 m. stebimas sergamumo psichikos ir elgesio sutrikimais vartojant psichoaktyvias medžiagas padidėjimas, tačiau jis nesiekia Lietuvos 2017 m. rodiklio.

Nors stebimi sergamumo įvairiomis psichikos ligomis svyravimai, palyginus su Respublikos rodikliais, pagal 2017 m. stebėsenos Vilniaus rajone duomenis, mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, yra vienas didžiausių Lietuvoje, užima 4-tą vietą.

Viena iš pagrindinių problemų Lietuvos Respublikoje ir Vilniaus rajone yra aukšti mirtingumo nuo savižudybių rodikliai, nors jie mažesni už Respublikos. Siekiant mažinti mirtingumo nuo savižudybių rodiklius Vilniaus rajone, Psichikos sveikatos priežiūros specialistai aktyviai dalyvauja įvairiuose savižudybių prevencijos, intervencijos, rizikos vertinimo ir valdymo mokymuose. Taip pat šeimos gydytojai ir slaugytojai mokomi savižudybių atpažinimo ir rizikos įvertinimo. Savižudybės krizę išgyvenantiems asmenims teikiama kompleksinė specialistų pagalba, darbas organizuojamas vadovaujantis atvejo vadybos principais, atliekamas psichosocialinis įvertinimas, sudaromi savisaugos planai.

IV. VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ ATLYGINIMAS PER ATASKAITINIUS

8 lentelė

Eil. Nr.	Pareigų (pareigybės pavadinimas)	Eur, ct					
		Bazinis atlyginimas 1	Priemo kos 2	Priedai 3	Premi jos 4	Kitos išmokos* 5	Iš viso 6=1+2+3+4 +5+
1.	Vyriausiasis gydytojas	26200,80	11046,00	9222,00	1921,25	5352,38	53742,42
2.	Vyr.gydytojo pavduotojas PASP	19289.18	13644.96	7715.67		17316.44	57966.25
3.	Vyr.gydytojo pavduotojas AASP	22019.31	9956.87	8807.73			40783.91
4.	Vyr.buhalteris	21470.81	9077.5	8588.33			39136.64

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 4 punktu, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 124 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 140 straipsnio 3 dalimi ir 177 straipsniu, VšĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikos vyriausioji gydytoja 2018 m. liepos 15 d. buvo atleista iš darbo. Išmokėta išeitinė išmoka 4584,62 Eur ir kompensacija už nepanaudotas atostogas 767,76 eurų. Laimėjus viešąjį konkursą 2018-07-16 su Vida Žvirbliene sudaryta terminuota darbo sutartis 5 metams.

Vyr. gydytojo pavduotoja PASP 2018-12-10 buvo atleista šalių sutarimu, išmokėta išeitinė išmoka 16498,60 eurų ir 817,84 eurai kompensacija už nepanaudotas atostogas.

V. REIKŠMINGI SANDORIAI

9 lentelė

Eil. Nr.	Pavadinimas	Sandorio šalis			Sandorio objektas	Suma, Eur
		Kodas	Registras	Adresas		
1.	Vilniaus teritorinė ligonių kasa	188783796		Liauksmينو g.6, Vilnius	Asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų	11540366,14
					Iš viso	11540366,14

VI. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

10 lentelė

Eil. Nr.	Sandorio šalis					Sandorio objektas	Suma, Eur
	Pavadinimas	Kodas	Regis tras	Adresas	Santykių pobūdis		
1.	UAB „Stada-Nizhpharm-Baltija“	300117316		A.Goštauto g. 40A, Vilnius	Vadovo vaikas	Parama medicinos pagalbos priemonėmis	129,91
						Iš viso	129,91

VII. IŠVADOS

1. 2018 finansiniai metai buvo sėkmingi.
2. Įvykdytos visos 2018 m. veiklos užduotys.
3. Pagerėjo teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas.
4. Vykdomų programų dėka gerėja ankstyva ligų profilaktika ir ankstyva susirgimų diagnostika.
5. Stebima sergamumo kvėpavimo, nervų sistemų ligomis, taip pat sergamumo dėl traumų, apsinuodijimų ir kitų išorinių priežasčių padarinių mažėjimo tendencija.
6. Sėkmingai buvo vykdomos programos.
7. Gauta papildomai lėšų iš savivaldybės - 547,3 tūkst. eurų, kitų šaltinių - 37,5 tūkst. eurų.
8. Padidėjo pajamos už teikiamas paliatyviosios pagalbos paslaugas.
9. Sėkmingai vykdoma prirašytų gyventojų priežiūra bei ligų prevencija, profilaktika užtikrina gerų darbo rezultatų rodiklius.
10. Toliau vykdoma informacinių sistemų plėtra.
11. Pagerėjo asmens sveikatos priežiūros įstaigų materialinė techninė būklė.
12. Vilniaus rajono GMP skyriaus pasiekė reikiamą skubių kategorijos iškvietimų aptarnavimo operatyvumą (mieste ir kaime) - 86,34 proc.

VIII. PROBLEMAS

1. Kasmet šeimos gydytojams priskiriama vis daugiau funkcijų. Dėl nepakankamo paslaugos įkainio, šeimos gydytojai turi dar per dideles apylinkes, o tai daro neigiamą įtaką asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui ir jų kokybei.
2. Rajono GMP paslaugos finansuojamos pagal statistinį gyventojų skaičių, tačiau Gyventojų registro tarnyba pateikia skirtingą rajono gyventojų skaičių, dėl to VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika netenka 0,5 GMP brigados pajamų.
3. Nepakankamas gyventojų rūpinimasis savo sveikata turi įtakos aukštiesiems išvengiamo mirtingumo rodikliams tarp rajono gyventojų.
4. Išlieka vis dar aukštas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų ir alkoholio vartojimu. Neturi tendencijos mažėti sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis rajone.
5. Trukdžiai paciento laukimo eilių mažinimui dėl iš anksto užregistravusių pacientų neatvykimo pas gydytojus specialistus konsultacijoms, nepaisant to, kad pacientams siunčiami trumpieji pranešimai – priminimai, tačiau kai kurie apie neatvykimą nepraneša ir neatvyksta, tuo pačiu didina eiles.
6. Mažėja prisirašiusių kaimo gyventojų skaičius prie rajono ASPĮ. Dėl to mažėja gaunamos pajamos už paslaugas, sunkėja jų išlaikymas.
7. Šeimos ir gydytojų specialistų (kardiologų, neurologų, oftalmologų ir kt.) trūkumas.
8. Spręstinas gydytojų specialistų pritraukimo klausimas bei tolesnis kelionės išlaidų į kaimo ASPĮ kompensavimas.

VšĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikos
vyriausioji gydytoja

 Vida Žvirblienė